

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Развод и законна раздяла

Развод и законна раздяла

Ирландия

1 Какви са условията за получаване на развод?

Единият от съпрузите да е с местожителство в Ирландия към датата на образуване на производството
ИЛИ

единият от съпрузите да е бил с обичайно местопребиваване в Ирландия за непрекъснат период от една година, предхождащ въпросната дата.
(член 39, параграф 1, букви а) и б) от [Закона за семейството \(Развод\) от 1996 г.](#))

2 Какви са основанията за развод?

Съдът (окръжният съд (*Circuit Court*) и Висшият съд (*High Court*) — член 38, параграф 1) следва да бъде убеден, че:

към датата на образуване на производството съпрузите са живели разделено в продължение на период или периоди от общо поне две години през последните три години

И

че няма основателни изгледи за помирение между съпрузите,

И

че по отношение на съпрузите и всички зависими членове на семейството са предприети или ще бъдат предприети такива мерки, каквито съдът счете за целесъобразни според обстоятелствата.

(член 5, параграф 1 от закона)

3 Какви са правните последици от развода за:

3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

Бракът, предмет на решението, се разтрогва по силата на това решение и всеки от бившите съпрузи може да сключи нов брак — член 10, параграф 1.

3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

При допускане на развода съдът може да издаде и т.нар. разпореждане за уреждане на имуществените отношения (*property adjustment order*) — член 14, параграф 1 от закона — имуществото може да бъде продадено, разделено поравно или индивидуално, или прехвърлено изцяло на името на една от страните.

3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

При постановяване на решението за развод съдът може да разпорежи мерките, които счита за целесъобразни, за запазване на интересите на всеки зависим и ненавършил пълнолетие член на съответното семейство, за упражняването на родителските права или правото на лични отношения с такъв член на семейството — член 5, параграф 2 от закона. Висшите интереси на детето са от първостепенно значение.

(За повече информация вж. информационния лист по тема „Родителска отговорност — Ирландия“).

3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

При постановяване на решението за развод съдът може да определи и издръжка в полза на някой от съпрузите, която се прекратява при втори или следващ брак на съответния бивш съпруг — член 13 от закона.

Съдът може да издаде също така разпореждане за изплащане на част от пенсията на единия съпруг в полза на другия съпруг (*pension adjustment order*) — член 17 от закона.

(За повече информация вж. информационния лист по тема „Искове за издръжка — Ирландия“).

4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

Законната (съдебна) раздяла улеснява отчуждените съпрузи да устроят по нов начин живота си, като постоянно живеят разделено.

В решението за законна раздяла съдът, който го постановява, може да включи подробни допълнителни разпореждания, свързани с децата, плащанията на издръжка, капиталови плащания, пенсионните права, семейното жилище и друго имущество. С решението за законна раздяла бракът не се разтрогва. Поради това, ако отчуждените съпрузи, които получат решение за „законна раздяла“, пожелаят да сключат нов брак, първо трябва да получат решение за развод.

(Член 8 от Закона за реформа на законната раздяла и семейното право от 1989 г. ([Judicial Separation and Family Law Reform Act](#)))

5 Какви са условията за законна раздяла?

Всяко едно или повече от следните условия:

единият от съпрузите е нарушил съпружеската вярност;

неоправдано поведение и неоправдана жестокост от страна на единия съпруг;

изоставяне от съпруга в продължение на 1 година;

съпрузите са живели разделено в продължение на 1 година и двамата съпрузи са съгласни с подаването на иск за раздяла;

съпрузите са живели разделено в продължение на 3 години;

бракът е разстроен до степен, при която съдът да е убеден, че нормални брачни отношения не са налице поне от 1 година.

(Член 2 от [Закона за реформа на законната раздяла и семейното право от 1989 г.](#))

6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Със законната раздяла се прекратява задължението за съжителство, без бракът да се разтрогва. Съпругата може да продължи да използва името на своя съпруг.

От финансова гледна точка задължението да бъде издръжан другият съпруг се запазва и може да бъде присъдена издръжка, макар да не може да се вземе под внимание евентуално произнасяне по вината. Както и при развода обаче, съдебното решение води до прекратяване и ликвидация на брачните отношения.

Правата на наследяване се запазват, освен в случай на съпруг, с когото съпружеските отношения са прекратени изцяло по негова/нейна вина.

Страните могат да подадат молба до съда за отмяна на решението. Съдът отменя решението, ако е убеден, че е настъпило помирение и че страните възнамеряват да възстановят съжителството си.

Преобразуване на законната раздяла в развод:

По молба на единия от съпрузите съдебното решение за законна раздяла може да бъде преобразувано *ipso jure* в развод, ако законната раздяла е продължила три години. В такъв случай съдията допуска развода и се произнася относно последиците от него.

Ако законната раздяла е била допусната въз основа на съвместна молба, тя може да бъде преобразувана в развод само със следваща съвместна молба.

7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

Това означава, че се приема, че страните по унищожен брак никога не са имали брак една с друга.

8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Изисква се да е изпълнено едно от следните условия:

единият от съпрузите да е с местожителство в Ирландия към датата на образуване на производството;

единият от съпрузите да е бил с обичайно местопребиваване в Ирландия в продължение на 1 година към посочената дата;

единият от съпрузите да е починал преди тази дата

и

да е бил с местожителство в Ирландия към момента на смъртта, или

да е бил с обичайно местопребиваване в Ирландия в продължение на 1 година към тази дата.

9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Счита се, че бракът никога не е съществувал. Всяка от страните може да сключи нов брак. Страните нямат право на наследяване една спрямо друга, нито имат каквито и да било задължения за издръжка или подпомагане една спрямо друга. Всички деца, родени от двойката по време на брака, се считат за родени извън брак.

10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способности за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

Финансови и имуществени въпроси, както и въпроси, свързани с децата на издръжка, могат да бъдат решавани чрез медиация, без да се сезира съдът, но единствено съдът може да допусне законна раздяла или да постанови решение за развод.

11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Исковете за развод/законна раздяла/унищожаване на брак се разглеждат от окръжния съд (*Circuit Court*) или Висшия съд (*High court*).

В окръжния съд производството за допускане на развод/законна раздяла се образува с подаване на искова молба (*civil bill*) в деловодството на съответния съд, а производството протича съгласно член 59, параграф 4 от Правилника на окръжните съдилища от 2001 г. (*Circuit Court Rules 2001*).

Във Висшия съд производството за допускане на развод/законна раздяла се образува със специална призовка (*Special Summons*), която се издава от Централната служба. Процедурата е уредена в член 70А от Правилника на висшите съдилища (S.1 № 343 от 1997 г.). Във Висшия съд производството за унищожаване се образува чрез подаване на иск в Централната служба. Процедурата е уредена в член 70 от Правилника на висшите съдилища.

12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Да, чрез [Съвета за правна помощ \(Legal Aid Board\)](#), след оценка на имуществото.

13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Решението на Висшия съд по жалба срещу решение на окръжен съд по производство за развод/законна раздяла/унищожаване на брак е окончателно и не подлежи на обжалване — член 39 от [Закона за съдилищата от 1936 г. \(Courts of Justice Act, 1936\)](#).

Всички решения на Висшия съд по дела за развод/законна раздяла/унищожаване на брак, разглеждани от него като първа инстанция, подлежат на обжалване пред Върховния съд (*Supreme Court*).

14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

Следва да се сезира (окръжен или висш) съд в Ирландия със съответното искане съгласно член 29, параграф 1, буква d) или e) от [Закона за семейството от 1995 г. \(Family Law Act 1995\)](#). Окръжният съд се сезира с искова молба (*civil bill*). Висшият съд се сезира чрез специална призовка (*Special Summons*).

15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопостави на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

Поради конституционния статус на развода, ирландските съдилища ще определят дали развод, който е допуснат в чужбина, може да бъде признат в Ирландия — т.е. компетентни са Висшият или окръжният съд.

16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

Условията за допускане на развод в Ирландия са посочени в член 38 от Закона за семейството (Развод) от 1996 г.

Съпруг, който не живее в Ирландия или който не е ирландски гражданин, може да подаде молба за развод в Ирландия, ако отговаря на някои от условията, изброени в член 39, параграф 1, букви a) и b) от Закона за семейството (Развод) от 1996 г. В Ирландия компетентността на съда по дела за развод се основава на местожителството, а не на гражданството.

Връзки по темата

[Съдебна служба на Ирландия \(Courts Service Ireland\)](#)

[Oasis: информацията относно публичните услуги](#)

Тази уеб страница е част от [„Вашата Европа“](#).

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 13/02/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.